

Het Straatnamen-abc

Van Hornstraat

Tussen Breukelsestraat en het Ronduutje

Jan (II) van Horn wordt geboren in Boxtel in 1531 als zoon van Filips van Horn en Clara van Renesse. Zijn geboortedatum is niet bekend. Hij huwt drie-maal en uit deze huwelijken worden negen kinderen geboren. Jan van Horn overlijdt op 75-jarige leeftijd op 11 november 1606 te Utrecht.

De wieg van Jan van Horn staat in kasteel Stapelen in Boxtel. Dit goed is door huwelijk tussen de Boxtelse vrouw Adriana van Ranst en Jan (I) van Horn, heer van Baucignies, Lokeren en Hubersart, in 1491 in het familiebezit van de Van Horns gekomen. (Jan I is de opa van Jan II)

Als Jan geboren wordt, ondergaat het kasteel juist een grondige verbouwing. Het huidige neogotische uiterlijk van het kasteel is pas ontstaan na de ingrijpende verbouwing in 1860 door de toenmalige eigenaar Jan Mahie. Daarvoor bestaat het kasteel uit een linker woongedeelte voor de baron, waaronder de middeleeuwse ridderzaal en de kapel. De rentmeester bewoont het rechterdeel van het kasteel. Bij het kasteel hoort een gevangenis, een brouwerij en een hoeve. Er worden reigers voor de jacht gehouden, er is een duiventoren en er zwemmen zwanen in de slotgracht: voorrechten die zijn voorbehouden aan de heer. De kasteelheer krijgt zijn inkomsten in geld en natura - zoals koren, konijnen en kippen - uit de opbrengsten van de vier Boxtelse en Liempdse watermolens, zijn boerderijhoeven en het uitgestrekte grondbezit, waartoe ook veel woeste gronden behoren zoals heide en bossen. Verder heeft hij inkomsten uit de opbrengsten van de kapittelkerk. De baron int de inkomsten uit zijn bezittingen in de ridderzaal, waar hij ook recht kan spreken. De heren van Boxtel hebben de hoge en lage jurisdictie: zij kunnen uitspraken doen in eenvoudige rechtszaken, maar mogen ook de doodstraf opleggen. Voor het uitvoeren van dit vonnis staat een galg op de grens tussen Boxtel en Liempde. (Aan Onrooi 13 staat nog een boerderij met de naam: Half Galg)

In 1541, nog maar 10 jaar oud, volgt Jan zijn overleden vader op als baron van Boxtel en Liempde, heer van Baucignies, Lokeren, Hubersart en Kessel. Waarschijnlijk neemt een familielid als regent deze

functie waar tot het moment dat Jan volwassen wordt.

In 1551 treedt Jan van Horn in het huwelijk met Maria van Sint-Aldegonde de Noircarmes. Op dat moment is juist de nieuwbouw van het priesterkoor van de Sint-Petruskerk in Boxtel voltooid. Van de geplande straalkapellen rondom dit priesterkoor worden er door de verslechterde financiële situatie slechts twee gerealiseerd: de gerfkarner en de huidige Heilig-Bloedkapel. Sinds 1380 worden op Drie-vuldigheidszondag de Heilig Bloeddoeken aan het volk getoond en wordt Boxtel overstroomd door tienduizenden bedevaartgangers, die veel geld binnenbrengen. De pauselijke aflaatbrief uit 1553, goed voor veertig dagen aflaat voor de gelovigen, zorgt voor extra inkomsten, niet alleen voor de kanniken van de kapittelkerk maar ook voor Jan van Horn en zijn vrouw. Het echtpaar krijgt zes kinderen: de oudste zoon, Gerard van Horn, volgt later zijn vader op als baron van Boxtel en Liempde en Baucignies, terwijl de tweede zoon, Maximiliaan van Horn, in zijn vaders militaire voetsporen zal treden en de heerlijkheid Lokeren krijgt. De andere vier kinderen zijn dochters.

Nadat zijn vrouw in 1564 overlijdt, hertrouwt Jan van Horn in 1575 met Anna van Flodorp. Uit dit huwelijk worden drie kinderen geboren; twee dochters en een zoon, Willem Adriaan, de latere heer van Kessel, generaal bij de Artillerie en stadsgouverneur in Geertruidenberg, Heusden en 's-Hertogenbosch. In 1575 wordt Jan van Horn benoemd tot gouverneur en bevelhebber van de stad 's-Hertogenbosch.

Als Jan van Horn weer weduwnaar wordt trouwt hij in 1596 voor de derde keer, nu met de 20 jaar jongere Anna van Brederode. Dit huwelijk blijft kinderloos. Jan van Horn overlijdt op 11 november 1606 in Utrecht. Hij ligt samen met zijn vrouw begraven in het familiegraf van de Van Brederodes in Vianen
Bron: Brabantse biografieën, deel 7 Boxtel en Liempde, Hanneke van der Eerden

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel